بسم الله الرحمان الرحیم

فصلنامه مطالعات حقوق عمومی

صاحب امتیاز: دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

دورهٔ ۴۹، شمارهٔ ۱، بهار ۱۳۹۸

«**فصلنامه مطالعات حقوق عمومی**» از سال ۱۳۸۵ تا سال۱۳۹۳ به نام «فصلنامه حقوق» منتشر شده است و طبق نامه شماره ۳/۱۸/۲۰۲۰۷۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۱۹ کمیسیون بررسی نشریات علمی کشور (وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) از زمستان ۱۳۹۳ دارای اعتبار علمی-پژوهشی می‌باشد.

مدیر مسئول: محمدرضا تخشید، استاد گروه روابط بین‌الملل دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران.

سردبیر: عباسعلی کدخدایی، استاد گروه حقوق عمومی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران.

اعضای گروه دبیران:

- الهام امین‌زاده: دانشیار گروه حقوق عمومی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران.
- ژانت الیزابت بلیک: دانشیار دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی.
- خیراله پروین: استاد گروه حقوق عمومی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران.
- محمدجواد جاوید: استاد گروه حقوق عمومی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران.
- منصور جباری قره‌باغ: استاد گروه حقوق عمومی و بین‌الملل دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی.
- توکل حبیب‌زاده: دانشیار گروه حقوق عمومی دانشکده معارف اسلامی و حقوق دانشگاه امام صادق(ع).
- امیرحسین رنجبریان: دانشیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران.
- سیدقاسم زمانی: دانشیار گروه حقوق عمومی و بین‌الملل دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی.
- محمدرضا ضیائی بیگدلی: استاد بازنشسته دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبایی.
- محمدجعفر قنبری جهرمی: دانشیار دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی.
- رضا موسی‌زاده: استاد گروه دیپلماسی و سازمان‌های بین‌المللی دانشکده روابط بین‌الملل وزارت امور خارجه.
- سید باقر میرعباسی: استاد گروه حقوق عمومی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران.

- **دبیر تخصصی**: اسماء سالاری
- **دبیر اجرایی**: منور میرزائی
- **ویراستار انگلیسی**: محمد رضوی راد
- **ویراستار فارسی**: فاطمه جهانگیری
- **صفحه آرا**: آرزو دژهوست گنک
- **ناشر**: دانشگاه تهران
- **چاپ**: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران
- **نشانی**: تهران، خیابان جمهوری اسلامی، خیابان اردیبهشت، نبش خیابان کمال‌زاده، شماره ۴۳.

نشانی سامانه: www.jplsq.ut.ac.ir **پست الکترونیکی**: jplsq@ut.ac.ir

شاپا چاپی: ۸۱۲۰-۲۴۲۳ **شاپا الکترونیکی**: ۸۱۳۹-۲۴۲۳

تلفن: ۶۶۴۱۴۴۲۴-۰۲۱ **نمابر**: ۶۶۴۵۵۸۵۲-۰۲۱

کد پستی: ۱۳۱۶۶۸۳۱۱۷

- **تمامی مقالات این فصلنامه در پایگاه‌های زیر نمایه می‌شوند:**

❖ گوگل اسکالر https://scholar.google.com

❖ پایگاه استنادی علوم جهان اسلام www.isc.gov.ir

❖ پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی www.ensani.ir

❖ بانک اطلاعات نشریات کشور www.magiran.com

❖ پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی www.sid.ir

❖ پایگاه مجلات تخصصی نور www.noormags.ir

❖ مرکز فناوری اطلاعات و فضای مجازی دانشگاه تهران www.it.ut.ac.ir

❖ سیویلیکا www.civilica.com

راهنمای تدوین و ارسال مقاله

از کلیه دانشجویان، اساتید و پژوهشگران محترم دعوت می شود مقالات علمی- پژوهشی خود که مرتبط با محورهای موضوعی این فصلنامه (حقوق عمومی، حقوق بین الملل و حقوق بشر) هستند را از طریق ثبت نام در سامانه به نشانی https://jplsq.ut.ac.ir با رعایت نکات زیر ارسال نمایند:

الف. نکات شکلی:

۱. حجم مقاله (شامل همه صفحات اعم از عنوان، چکیده، بدنه، نتیجه‌گیری و منابع) باید حداکثر **۸۰۰۰ کلمه** در قطع A4 باشد.

۲. حاشیه سمت راست و چپ صفحه ۴/۵ سانتیمتر و حاشیه بالا و پایین صفحه ۶ سانتیمتر باشد.

۳. راهنمای تنظیم اندازه و نوع قلم مقاله:

موضوع	اندازه	فونت
عنوان فارسی مقاله	Bold۱۸	B Compset
عناوین بعدی مقاله (به ترتیب نزولی)	Bold ۱۶-۱۴-۱۲	B Compset
چکیده و واژگان کلیدی فارسی	۱۲	B Nazanin
چکیده و واژگان کلیدی انگلیسی	۱۱	Times New Roman
متن مقاله	۱۲	B Nazanin
منابع فارسی	۱۲	B Nazanin
منابع انگلیسی	۱۰	Times New Roman
پاورقی فارسی	۱۰	B Nazanin
پاورقی انگلیسی	۸	Times New Roman

۴. برای بخش‌بندی محتوای بدنه مقاله حتی‌المقدور از هیچ واژه و حرفی استفاده نشود.

۵. چکیده فارسی و ترجمه آن به انگلیسی حداقل در ۱۰۰ و حداکثر در ۲۰۰ کلمه باشد.

۶. واژگان کلیدی فارسی و انگلیسی باید حداقل ۴ و حداکثر ۷ کلمه باشند.

ب. شیوه ارجاع دهی:

۱. ارجاعات باید به صورت درون‌متنی بوده و بلافاصله پس از نقل مطلب، به این صورت داخل پرانتز ذکر شود: (نام صاحب اثر، سال انتشار: شماره صفحه). اگر ارجاع آخر جمله است، حتما نقطه بعد از پرانتز گذارده شود. به عنوان مثال: (غیور، ۳:۱۳۸۸).

۲. اگر نویسندگان دو نفر باشند، نام خانوادگی هر دو نویسنده نوشته می شود: (الوانی، مقیمی، ۱۳۸۰: ۲۵۰). حال اگر تعداد مؤلفان بیش از سه نفر باشند، تنها نام خانوادگی نویسنده اول نوشته شده و در خصوص نویسندگان دیگر از عبارت «و دیگران» استفاده شود: (الوانی و دیگران، ۱۳۹۰: ۲۱۰).

۳. شیوه ارجاع به آراء قضایی و داوری نیز همچون کتاب‌ها و مقالات، باید به صورت درون‌متنی باشد. به عنوان مثال: (ICJ Rep, 2010: para. 104)

۴. در ارجاعات درون‌متنی در صورت تکرار منبع، به جای استفاده از *Ibid*، *op.cit.*، *همان* یا *پیشین*، منبع دوباره عینا ذکر شود.

ج. شیوه تنظیم فهرست منابع پایانی:

فهرست منابع انتهای مقاله باید به ترتیب: کتب، مقالات، اسناد، آراء و... دسته‌بندی شده و با شماره گذاری مسلسل به صورت زیر آورده شوند:

– کتاب ها: نام خانوادگی، نام نویسنده (تاریخ انتشار)، *عنوان کتاب با حروف ایتالیک*، نام مترجم یا مصحح، محل انتشار، نام ناشر، شماره جلد.

– مقاله ها: نام نویسنده (تاریخ انتشار)، عنوان کامل مقاله در گیومه، نام مجله با *حروف ایتالیک*، شماره مجله.

د. شیوه تنظیم فایل حاوی مشخصات نویسندگان:

نام و مشخصات نویسندگان نباید در فایل اصلی مقاله ذکر گردد، بلکه باید در یک فایل جداگانه به ترتیب زیر نوشته شود و به همراه فایل اصلی مقاله از طریق سامانه ارسال گردد:

۱. در بالای صفحه ابتدا «عنوان فارسی» و سپس «عنوان انگلیسی» مقاله ذکر شود.

۲. مشخصات نویسندگان مقاله به ترتیب (به فارسی و انگلیسی) و به صورت زیر ذکر شود:

نام و نام خانوادگی، مرتبه علمی، نام گروه، نام دانشکده، نام دانشگاه، نام شهر، نام کشور.

۳. از بیان عنوان‌هایی نظیر مهندس، دکتر و... در ابتدای اسامی نویسندگان مقاله خودداری گردد.

۴. حتما نویسنده مسئول (Corresponding Author) مشخص شود.

نکات مهم

- مقاله ارسالی باید محصول مطالعات و تحقیقات نویسنده/نویسندگان بوده و دربردارنده دستاوردهای علمی جدید باشد.
- استناد به مقالات مرتبط که در «فصلنامه مطالعات حقوق عمومی» منتشر شده‌اند، موجب می‌گردد مقاله ارسالی در اولویت بررسی و داوری فصلنامه قرار گیرد و علاوه بر آن واجد امتیاز بالاتری در مرحله داوری گردد.
- چکیده فارسی نباید به صورت مفهومی ترجمه گردد، بلکه ترجمه چکیده باید دقیق بوده و شامل ترجمه تمامی جملات متن فارسی باشد. عنوان، چکیده و واژگان کلیدی انگلیسی باید در صفحه آخر فایل اصل مقاله آورده شوند. در صورت تغییر و بازنگری چکیده فارسی، تغییرات در چکیده انگلیسی نیز اعمال گردند.
- مسئولیت صحت مطالب، منابع و نظرهای ابراز شده در مقاله و نیز رعایت حقوق مؤلفین و پژوهشگران بر عهده نویسنده/نویسندگان مقاله می‌باشد.
- نویسنده مسئول باید تعهدنامه‌ای از طریق سامانه ارسال نماید مبنی بر اینکه مقاله برای همایش یا مجله دیگری ارسال نشده یا در حال داوری یا چاپ نبوده و یا قبلا در جایی چاپ نشده است.
- دانشجویان باید مقاله خود را به همراه یک عضو هیئت علمی دانشگاه یا شخص دارای مدرک دکتری به صورت مشترک ارسال نمایند.
- مقاله‌ای که مطابق این راهنماتهیه نشده باشند، توسط کارشناس نشریه جهت اعمال تغییرات تنها یک بار به نویسنده مسئول برگشت داده می‌شود.
- مقاله ارسالی حداقل توسط دو داور ارزیابی خواهد شد. چاپ مقاله منوط به پذیرش دو داور و تصویب نهایی هیأت تحریریه خواهد بود. مقاله در صورت تصویب، برای انتشار و چاپ ویرایش می‌شود.
- شورای دبیران نسبت به پذیرش، عدم پذیرش و هرگونه ویرایش یا تلخیص مقاله در زمان چاپ آزاد است.

فصلنامهٔ مطالعات حقوق عمومی، دورهٔ ۴۹، شماره ۱، بهار ۱۳۹۸

فهرست مقالات

چالش‌های حقوقی حفاظت از میراث فرهنگی زیر آب در پرتو قوانین نجات و کشفیات..... ۱
محمد رضوی‌راد، ژانت الیزابت بلک

چالش‌های حقوقی تعهدات انفرادی و مشترک دول عضو اتحادیهٔ اروپایی در قبال پناهندگان و مهاجران.... ۲۳
عباسعلی کدخدایی؛ ثریا رستمی

شیوه‌های غیرترافعی حل اختلاف اداری در نظام‌های حقوقی معاصر..... ۳۹
مصطفی مبارکی؛ محمدکاظم عمادزاده؛ غلامحسین مسعود

حمایت شغلی از کارکنان سازمان‌های بین‌المللی و رابطهٔ آن با حمایت دیپلماتیک..... ۵۷
حبیب‌اله کیانی؛ سیدقاسم زمانی

شناسایی جمعی فلسطین..... ۷۷
حسین رضازاده؛ امیرحسین رنجبریان

بایستگی «جانشینی دولت‌ها بر مسئولیت بین‌المللی» به‌منزلهٔ یک گزارهٔ حقوقی بین‌المللی؛ چیستی و چالش‌ها..... ۹۷
مصطفی فضائلی؛ محمد ستایش‌پور

حریم شخصی چهره های عمومی در فضای اطلاعاتی جدید؛ با نگاهی به رویه قضایی دادگاه ارو پایی ح قوق بشر..... ۱۱۷
فرهنگ فقیه لاریجانی؛ زین‌العابدین یزدان‌پناه

قابلیت اعمال قواعد حقوق بین‌الملل بشردوستانه در جنگ‌های سایبری..... ۱۳۹
نازنین برادران؛ همایون حبیبی

اصل تناسب در تحدید حدود مناطق دریایی از منظر رویهٔ قضایی بین‌المللی..... ۱۵۹
علی صابرنژاد علویان؛ مرتضی نجفی‌اسفاد

چالش‌های حقوقی همگرایی اقتصادی دولت‌ها از منظر حقوق تجارت بین‌الملل؛ با تأکید بر اتحادیهٔ اروپا و اتحادیهٔ تجارت آزاد اروپا (افتا)..... ۱۷۷
اکبر بشیری؛ مهدی ولیزاده‌فرد

مسئولیت جبران خسارت به محیط زیست منطقهٔ اعماق دریاها در حقوق بین‌الملل عرفی و رویکرد متناقض شعبهٔ حل‌اختلاف بستر دریاها..... ۱۹۵
جواد صالحی

مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها در قبال خسارات ناشی از استفاده از منابع انرژی جایگزین (مطالعهٔ موردی: فناوری جمع‌آوری و انباشت دی‌اکسیدکربن زیر بستر دریا..... ۲۱۳
آرامش شهبازی؛ بهنام رضایی‌نسب

بررسی تعهد دولت‌ها به قبول و ارسال کمک‌های بشردوستانه در زمان سوانح طبیعی..... ۲۳۱
سیدحسام‌الدین لسانی

اقتصاد مقاومتی و توسعه پایدار در اسناد بین‌المللی..... ۲۴۹
عبدالحسین شیروی؛ ناصر خداپرست

عناصر سازنده قانون و رویکرد به آن در نظام حقوقی اسلام..... ۲۷۱
سیدمحمدحسین کاظمینی

تأملی بر وضعیت حقوقی به‌کارگیری پهپاد علیه تروریسم..... ۲۹۱
سیدمحمد حسینی؛ مهرداد محمدی؛ یاسر مکرمی قرطاول